

Primaria

# Ciencias da natureza 1

Programación

## Unidade 5

1. Presentación da unidade
2. Obxectivos didácticos
3. Contidos da unidade/Criterios de avaliación/Estándares de aprendizaxe avaliáveis
4. Selección de evidencias para o portfolio
5. Competencias: descritores e desempeños
6. Tarefas
7. Estratexias metodolóxicas
8. Recursos
9. Ferramentas de avaliación
10. Medidas para a inclusión e atención á diversidade
11. Autoavaliación do profesorado

## 1. PRESENTACIÓN DA UNIDADE

### Título

Os animais

### Descrición da unidade

O núcleo motivador son os animais. Comezarase coa discriminación entre animais vertebrados e invertebrados. Mediante o coñecemento das principais características dos animais, introduciranse conceptos e vocabulario específico relacionado coa alimentación, forma de vida e reprodución dos animais. Os valores a tratar neste tema xiran en torno á responsabilidade coas mascotas, realizando especial fincapé no respecto polos animais e o seu contorno.

A lámina inicial permítenos comezar un diálogo e achegarnos ao tema que tratamos, xa que é imprescindible saber os coñecementos previos dos que partimos.

Os contidos que se traballan nesta unidade son:

- Animais vertebrados e invertebrados.
- Animais domésticos e salvaxes.
- Animais carnívoros, herbívoros e omnívoros.

### Temporalización

Marzo 

## 2. OBXECTIVOS DIDÁCTICOS

- Coñecer as características e diferenzas entre animais vertebrados e animais invertebrados.
- Discriminar os animais domésticos e salvaxes.
- Coñecer a alimentación dos animais e discriminar os animais carnívoros, omnívoros e herbívoros.

### 3. CONTIDOS DA UNIDADE / CRITERIOS DE AVALIACIÓN / ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe avaliáveis
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Coñecemento das características dos animais vertebrados e invertebrados.</li> <li>• Identificación e discriminación de animais vertebrados e invertebrados</li> <li>• Interese pola observación dos seres vivos que nos rodean.</li> <li>• Clasificación dos mamíferos segundo a súa forma de vida diferenciándoos entre animais domésticos e animais salvaxes.</li> <li>• Comprensión da clasificación dos animais sobre a base da súa alimentación, diferenciando os animais carnívoros e herbívoros.</li> <li>• Comprensión do significado de omnívoro, carnívoro e herbívoro.</li> <li>• Comprensión de informacións e adquisición de vocabulario en relación cos animais, así como mostrar interese pola lectura e as informacións orais sobre os animais.</li> <li>• Uso dun razoamento lóxico-matemático á hora de construír e numerar as pezas da imaxe dun crebacabezas.</li> </ul>	1. Coñecer as características dos animais vertebrados e invertebrados	1.1. Coñece as características dos animais vertebrados e invertebrados 1.2. Discrimina os animais vertebrados e invertebrados.
	2. Diferenciar a forma de vida dos animais clasificándoos en salvaxes e domésticos.	2.1. Nomea e discrimina os animais salvaxes dos domésticos.
	3. Comprender o significado de animais carnívoros, omnívoros e herbívoros, diferenciando uns animais doutros segundo este criterio.	3.1. Coñece o significado de omnívoro, carnívoro e herbívoro. 3.2. Diferencia os animais carnívoros, omnívoros e herbívoros.
	4. Comprender informacións e adquirir vocabulario sobre os animais e mostrar interese pola lectura de textos e informacións orais sobre os animais.	4.1. Comprende informacións, adquire vocabulario sobre os animais, mostra interese polas lecturas e informacións orais.
	5. Ordenar as pezas dun puzle e numeralas utilizando un razoamento lóxico.	5.1. Ordena e numera as pezas da imaxe dun crebacabezas.
	6. Defender opinións, e desenvolver actitudes de respecto e colaboración á hora de traballar en grupo.	6.1. Participa activamente nos exercicios de aprendizaxe cooperativa.

#### 4. SELECCIÓN DE EVIDENCIAS PARA O PORTFOLIO

Os estándares de aprendizaxe mostran o grao de consecución dos criterios de avaliación desde a propia descrición e concreción do criterio. Para facilitar o seguimento do desenvolvemento de cada estándar buscaremos evidencias dos alumnos que mostren a súa evolución en cada un deles.

No anexo de avaliación propónse un portfolio de evidencias para os estándares de aprendizaxe. O cadro seguinte suxire unha selección dalgunhas destas posibles evidencias. Os docentes poderán substituílas por outras que consideren máis relevantes para o desenvolvemento do seu grupo.

Libro do alumno (LA) / Proposta didáctica (PD) / Recursos fotocopiáveis (RF)

Estándares de aprendizaxe avaliábeis	Selección de evidencias para o portfolio
1.1. Coñece as características dos animais vertebrados e invertebrados.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Actividade do LA, que traballa coa imaxe e o texto para coñecer as características dos animais vertebrados e invertebrados</li> <li>• Actividades do LA.</li> <li>• Actividades da PD.</li> <li>• Actividades do repaso da unidade.</li> <li>• Ficha de reforzo e ampliación dos RF.</li> </ul>
1.2. Discrimina os animais vertebrados e invertebrados.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Actividade do LA, que traballa coa imaxe e o texto para discriminar os animais vertebrados e invertebrados.</li> <li>• Actividades do LA.</li> <li>• Actividades da PD.</li> <li>• Actividade do LA de repaso da unidade.</li> <li>• Ficha de reforzo dos RF para discriminar os animais.</li> <li>• Proxecto de investigación descrita na PD.</li> </ul>
2.1. Nomea e discrimina os animais salvaxes dos domésticos.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Actividade do LA, que traballa coa imaxe e o texto, para coñecer as diferenzas entre animais salvaxes e domésticos.</li> <li>• Actividades do LA.</li> <li>• Actividades da PD.</li> <li>• Ficha de reforzo e ampliación dos RF.</li> <li>• Actividade do LA de repaso da unidade.</li> <li>• Actividade de aprendizaxe cooperativa proposta na PD.</li> </ul>
3.1. Coñece o significado de omnívoro, carnívoro e herbívoro.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Actividade do LA, que traballa coa imaxe e o texto, para coñecer as principais características da alimentación animal.</li> <li>• Actividades do LA.</li> <li>• Actividade do LA de repaso da unidade.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Actividades da PD.</li> <li>• Ficha de reforzo e ampliación dos RF.</li> </ul>
3.2. Diferencia os animais carnívoros, omnívoros e herbívoros.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Actividade do LA.</li> <li>• Actividades da PD.</li> <li>• Ficha de reforzo e ampliación dos RF.</li> <li>• Actividade do LA de repaso da unidade.</li> </ul>
4.1. Comprende informacións, adquire vocabulario sobre os animais, mostra interese polas lecturas e informacións orais.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Actividades do LA.</li> <li>• Actividades da PD.</li> <li>• Actividades de aprendizaxe cooperativa. propostas na PD.</li> </ul>
5.1. Ordena e numera as pezas da imaxe dun puzle.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Actividades do LA.</li> <li>• Actividades da PD.</li> <li>• Actividade do LA no apartado de intelixencias múltiples.</li> </ul>
6.1. Participa activamente nos exercicios de aprendizaxe cooperativa.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Proposta de aprendizaxe cooperativa da unidade da PD.</li> </ul>

## 5. COMPETENCIAS: DESCRITORES E DESEMPEÑOS

Competencia	Descritor	Desempeño
<i>Comunicación lingüística.</i>	Expresa oralmente, de xeito ordenado e claro, calquera tipo de información.	Uso correcto de termos relacionados cos animais
	Comprender o sentido dos textos escritos.	Comprende os enunciados e textos da unidade.
<i>Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.</i>	Respectar e preservar a vida dos seres vivos do seu contorno.	Utiliza os coñecementos da unidade para desenvolver uns hábitos de comportamento responsable cos animais.
<i>Competencia dixital.</i>	Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.	Utiliza ferramentas dixitais para a realización das actividades
<i>Aprender a aprender.</i>	<i>Intelixencias múltiples:</i> Desenvolve as distintas intelixencias múltiples.	Ordena e numera as pezas da imaxe dun puzzle.
<i>Competencias sociais e cívicas.</i>	Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.	Participa activamente nos traballos grupais.
	<i>Educación en valores:</i> Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.	Utiliza os coñecementos da unidade para desenvolver uns hábitos de comportamento responsable cos animais.
<i>Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.</i>	Optimizar recursos persoais apoiándose nas fortalezas propias.	Utiliza os coñecementos da unidade para reforzar a capacidade de reflexión.
<i>Conciencia e expresións culturais.</i>	Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.	Coida a presentación e a limpeza nos seus traballos.

## 6. TAREFAS

Libro do alumno (LA) / Proposta didáctica (PD) / Recursos fotocopiáveis (RF) / Libro dixital (LD)

**Tarefa 1:** Traballamos co texto e a imaxe inicial

- Identificamos ideas previas no LA e suxestións metodolóxicas na PD.
- Realizamos os exercicios do LA e da PD de “Que sabemos”.

**Tarefa 2:** Coñecemos as diferenzas entre animais vertebrados e invertebrados e discriminámoslos

- Coñecemos as suxestións metodolóxicas da PD
- Observamos as imaxes e lemos o texto para coñecer as diferenzas entre animais vertebrados e invertebrados.
- Realizamos as actividades do LA e as actividades da PD.
- Completamos con actividades das fichas de reforzo e ampliación dos RF.
- Realizamos o proxecto de investigación como se propón na PD.
- Expoñemos a curiosidade sobre os vermes de seda proposta na PD.

**Tarefa 3:** Coñecemos as principais características que diferencian os animais domésticos e salvaxes.

- Coñecemos as suxestións metodolóxicas e identificamos as ideas previas coa PD.
- Completamos con actividades das fichas de reforzo e ampliación dos RF.
- Aplicamos as estratexias de aprendizaxe cooperativa tal e como se propón na PD.

**Tarefa 4:** Coñecemos as principais características dos animais segundo a súa alimentación e discriminámoslos sobre a base deste concepto.

- Coñecemos as suxestións metodolóxicas coa PD.
- Realizamos as actividades do LA e da PD.
- Completamos con actividades das fichas de reforzo e ampliación dos RF.
- Expoñemos a curiosidade sobre os osos panda proposta na PD.

**Tarefa 5:** Repaso da unidade

- Realizamos as actividades de repaso da unidade do LA.
- Realizamos as actividades da PD.
- Recompilamos as actividades para o portfolio do alumno.
- Expoñemos a curiosidade proposta na PD.
- Realizamos a actividade de aprendizaxe cooperativa proposta na PD.

**Tarefa 6:** Tarefas

- Coñecemos as suxestións metodolóxicas da PD.
- Realizamos as actividades do LA e da PD.

## 7. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

No desenvolvemento das tarefas empréganse diversas estratexias metodolóxicas:

- As actividades que se propoñen nesta unidade permiten que o profesor observe como os seus alumnos rodean, unen, colorean, subliñan e así saiba o nivel no que se encontran e o seu grao de habilidade para executalas. Segundo as necesidades do alumnado, insistiremos máis no reforzo ou no que aprenden de novo.
- A lámina motivadora e as actividades da páxina “Que sabemos” axudarannos a comprobar os coñecementos previos dos alumnos e partir deles.
- Exposición do profesor. As explicacións dos contidos da unidade deberán ir acompañadas de exemplos próximos aos nenos ou axudados por material manipulativo.
- Traballo reflexivo individual no desenvolvemento das actividades individuais.
- Traballo en grupo cooperativo: agrupar os alumnos en grupos de 3 ou 4 alumnos e utilizar as estruturas de traballo cooperativo suxeridas na guía do profesor para traballar os principios de definición de obxectivo grupal, interdependencia positiva e interacción cara a cara.
- Posta en común en gran grupo: despois do traballo individual ou grupal.

## 8. RECURSOS

Os seguintes materiais de apoio poden reforzar e ampliar o estudo dos contidos da área de Ciencias da Natureza:

- Recursos fotocopiáveis da proposta didáctica, con actividades de reforzo, ampliación e avaliación.
- Caderno complementario ao libro do alumno.
- Materiais: murais, cartolinas, pinturas...
- Murais con imaxes de animais domésticos e salvaxes, vertebrados e invertebrados.

Recursos dixitais

- Libro dixital: Os alumnos poderán reforzar ou ampliar os contidos estudados utilizando os recursos dixitais dispoñibles.
- CD que acompaña a proposta didáctica, cos recursos fotocopiáveis.
- A continuación recóllense algúns enlaces web:

<http://anayadigital.es>

. Xogo interactivo sobre os animais:

[http://ares.cnice.mec.es/ciengehi/a/01/animaciones/a\\_fa09\\_00a.html](http://ares.cnice.mec.es/ciengehi/a/01/animaciones/a_fa09_00a.html)

## 9. FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

- Proba de avaliación da unidade (nos recursos fotocopiáveis da unidade e no libro dixital).
- Rexistro de avaliación (no anexo de avaliación).
- Outros recursos: rúbrica, diana, etc. (no anexo de avaliación).

## 10. MEDIDAS PARA A INCLUSIÓN E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

- Que dificultades e potencialidades prevexo no grupo durante o desenvolvemento da unidade?
- Como vou minimizar as dificultades?
- Que necesidades individuais prevexo no desenvolvemento da unidade?



- Que recursos e estratexias manexarei para atender ás necesidades individuais?

## 11. AUTOAVALIACIÓN DO PROFESORADO

- Que porcentaxe de alumnos alcanzaron os obxectivos de aprendizaxe da unidade?
- Que é o que mellor funcionou nesta unidade?
- Que cambiaría no desenvolvemento da unidade o próximo curso? Por que?